



Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Christian Juhl
Christian.Juhl@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 14. august 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 365 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

11. september 2020

Spørgsmål nr. 365:

”Forud for forhandlinger om en ny dansk grænseværdi for dieselpartikler i arbejdsmiljøet, ærgrer Fagforbundet 3F sig over, at tilsynet ikke har prioriteret at få konsulentvirksomheden Cowi til at kvalificere de sundheds- og samfundsmæssige gevinster ved en lav grænseværdi. På den baggrund bedes ministeren besvare følgende spørgsmål:

J.nr. 20205200370

A. Vil ministeren orientere Beskæftigelsesudvalget om status for udarbejdelse af grænseværdi for dieselpartikler i arbejdsmiljøet - herunder både de sundhedsmæssige og samfundsmæssige konsekvenser af forskellige grænseværdier?

B. Hvilke principper skal efter ministerens mening lægge til grund for fastsættelse af en grænseværdi for dieselpartikler?

C. Hvad mener ministeren om EU's anbefalede højeste værdi på 50 µg/m³, der vil betyde at 1 ud af 7 personer sandsynligvis vil udvikle kræft efter arbejde under disse koncentrationer i 45 år?

D. Hvilken rolle vil NFAs rapport fra 2018, der arbejder med en grænseværdi på 0,45 µg/m³, spille i forhandlingerne?

E. Hvad mener ministeren om 3Fs betænkelighed over, at der i COWIs rapport ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til de ansattes sundhed, men i for høj grad tager hensyn til virksomhedernes økonomi?

Der henvises til artiklen »Før forhandlinger: Undersøgelse om dieselgrænseværdi møder kritik fra 3F« i A4 Arbejdsmiljø den 13. august 2020.”

Svar:

Det ligger mig meget på sinde, at lønmodtagere i Danmark trygt kan gå på arbejde. Det gælder ikke mindst i forhold til farlige stoffer og materialer, som fx dieseldustpartikler.

Det er de enkelte virksomheder, der har ansvaret for, at arbejdsmiljøreglerne overholdes, og for at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø for deres medarbejdere. Der gælder strenge regler for arbejde med kræftfremkaldende stoffer, herunder at udsættelsen skal mindskes mest muligt.

Samtidig skal vi sikre, at vores grænseværdier er tidssvarende. Netop derfor er der igangsat et arbejde med at revurdere og fastsætte grænseværdier for en række kemiske stoffer, herunder dieseludstødningspartikler.

A.

EU har vedtaget en grænseværdi for dieseludstødningspartikler på $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, der gælder fra 20. februar 2023. Da der er tale om et minimumskrav, har Danmark mulighed for at indføre en mere restriktiv dansk grænseværdi.

Jeg har løbende orienteret Beskæftigelsesudvalget om status for dette arbejde, og senest den 10. juni 2020, hvor jeg blandt andet oplyste, at jeg har bedt Arbejdstilsynet om at indkalde arbejdsmarkedets parter til en drøftelse af fastsættelse af en dansk grænseværdi for dieseludstødningspartikler.

Med hensyn til status for dette arbejde oplyser Arbejdstilsynet følgende:

”Det er praksis, at arbejdsmarkedets parter inddrages, før en dansk grænseværdi fastsættes. Arbejdstilsynet har således indkaldt arbejdsmarkedets parter til et første møde den 3. september 2020 om drøftelse af fastsættelse af en dansk grænseværdi for dieseludstødningspartikler og et andet møde den 22. oktober 2020.

En grænseværdi fastsættes som udgangspunkt ud fra en afvejning af de helbredsmæssige aspekter i forhold til de tekniske og økonomiske aspekter, herunder de kontroltekniske muligheder. Det indebærer, at der er behov for dels et helhedsbaseret dokumentationsgrundlag, dels en vurdering af de tekniske og økonomiske muligheder for at nedbringe niveauerne af det pågældende stof i arbejdsmiljøet.

Som en del af grundlaget for drøftelser med parterne er der derfor udarbejdet to rapporter: én om de helbredsmæssige aspekter og én om de tekniske/økonomiske konsekvenser for virksomhederne.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) har således udarbejdet en rapport med det videnskabelige helhedsbaserede dokumentationsgrundlag for en grænseværdi for dieseludstødningspartikler, og det Videnskabelige Kvalitetsudvalg (VKU) har evalueret dette.

Hverken Arbejdstilsynet eller NFA har fyldestgørende oplysninger om udbredelsen af dieseludstødningspartikler på arbejdspladserne i Danmark eller om konsekvenserne af en ny grænseværdi. Arbejdstilsynet har derfor rekvireret en rapport fra rådgivningsvirksomheden COWI. Rapporten undersøger udbredelsen af dieseludstødningspartikler i arbejdsmiljøet inden for otte udvalgte arbejdspladstyper. Endvidere indeholder rapporten en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser efter Erhvervsstyrelsens retningslinjer for disse udvalgte arbejdspladstyper ved grænseværdier for dieseludstødningspartikler på 50 og $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Desuden har COWI i rapporten ligeledes set kvalitativt på de erhvervsøkonomiske konsekvenser af en lavere grænseværdi på $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Begge rapporter er sendt til Folketingets Beskæftigelsesudvalg, jf. BEU 2019-20 Alm. del Bilag 101 og 273.”

Jeg henholder mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Det er for mig som minister vigtigt at få parterne og deres viden med i arbejdet med fastsættelse af grænseværdier i arbejdsmiljøet. Det viste erfaringerne med chrom 6, hvor et bredt udsnit af Folketingets partier i januar 2020 tilsluttede sig indstillingen fra parterne om en ny grænseværdi for chrom 6. Jeg ser derfor frem til resultatet af parternes drøftelser og vil orientere udvalget, når resultatet af disse foreligger.

B.

Jeg henviser til min besvarelse af A om grundlaget for fastsættelse af grænseværdier.

C.

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Kræftfremkaldende stoffer såsom dieseludstødningspartikler er reguleret på det strengeste niveau i Danmark. Det betyder, at uanset om en grænseværdi er overholdt, skal arbejdsgiveren altid sørge for, at unødigt påvirkning fra kemiske stoffer og materialer undgås. Det skal ske enten ved brug af substitution (erstatning til andet stof eller arbejdsproces) eller ved at gennemføre tekniske og organisatoriske foranstaltninger såsom at anvende processug og afskærme arbejdsstedet. Hvis det arbejde, de ansatte udfører, ikke på anden måde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, skal der anvendes egnede personlige værnemidler. Grænseværdier er altså kun ét element i et meget strengt reguleret område, når der er tale om arbejde med kræftfremkaldende stoffer.

Et stofs risikoestimat, som der refereres til i spørgsmålet, udtrykker sandsynligheden for at udvikle kræft ved udsættelse for stoffet i otte timer dagligt igennem et arbejdsliv på 40 år på niveau med grænseværdien uden brug af beskyttelsesforanstaltninger såsom personlige værnemidler, ventilation mv. Risikoestimatet forholder sig således ikke til, om et stof forekommer i arbejdsmiljøet i et niveau svarende til koncentrationen i estimatets beregning. Det betyder, at den faktiske udsættelse af et stof i arbejdsmiljøet typisk ligger langt under niveauet for grænseværdien. Risikoestimatet tager således ikke højde for, at der typisk er gennemført beskyttelsestiltag såsom ventilation mv. Den faktiske risiko ligger således også tilsvarende langt under det beregnede risikoestimat. Dette er også tilfældet for den vedtagne EU-grænseværdi på 50 µg/m³.”

Jeg henholder mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Det er afgørende for mig, at vi sikrer et sundt og sikkert arbejdsmiljø for dem, der er i risiko for at blive udsat for dieseludstødningspartikler i forbindelse med deres arbejde. Her spiller grænseværdier en rolle sammen med de øvrige strenge regler på området, og jeg ser derfor frem til at modtage en udtalelse fra arbejdsmarkedets parter om fastsættelse af en grænseværdi for dieseludstødningspartikler.

D.

NFA's rapport om det videnskabelige helbredsbaseede dokumentationsgrundlag for en grænseværdi indgår som grundlag for drøftelserne med parterne om fastsættelse af en grænseværdi for dieseludstødningspartikler. Jeg henviser i øvrigt til min besvarelse af A.

E.

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Rapporten fra COWI blev bestilt med henblik på at forbedre vidensgrundlaget for fastsættelse af en eventuel dansk grænseværdi for dieseludstødningspartikler, som er strammere end den, som er fastsat på EU-niveau. Rapporten undersøger således udbredelsen af dieseludstødningspartikler i arbejdsmiljøet inden for otte udvalgte arbejdspladstyper. Endvidere indeholder rapporten en vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser inden for disse arbejdspladser af en grænseværdi. Dette er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens retningslinjer om beregning af erhvervsøkonomiske konsekvenser af ny regulering.

De helbredsmæssige aspekter indgår imidlertid som en vigtig del af beslutningsgrundlaget ved fastsættelse af en grænseværdi, jf. besvarelse af A. NFA har således udarbejdet det videnskabelige helbredsbaseede dokumentationsgrundlag for en grænseværdi for dieseludstødningspartikler.”

Jeg henholder mig til Arbejdstilsynets oplysninger og henviser endvidere til min besvarelse af A.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard